

NVPO-keurmerk geestelijk verzorgers versie 2017

Nederlandse Vereniging
Psychosociale Oncologie

Achtergrond

De NVPO heeft een kwaliteitssysteem om de kwaliteit van scholing op het gebied van psychosociale oncologie te waarborgen. Het volgen van een scholing met NVPO-keurmerk vormt tezamen met de basisregistratie van een discipline (in dit geval SKGV registratie geestelijk verzorger), een van de vereisten voor opname in het NVPO-deskundigenbestand. Scholingsinstituten kunnen het keurmerk aanvragen bij de NVPO.

Minimale inhoudelijke en kwalitatieve eisen NVPO-keurmerk scholing.

Een opleiding op het gebied van de psychosociale oncologie¹ voor geestelijk verzorgers waaraan het NVPO-keurmerk wordt verleend, dient aan de onderstaande *minimale* inhoudelijke en kwalitatieve eisen te voldoen:

A. Inhoudelijke opleidingseisen (capita)

De capita die aan bod dienen te komen in een opleiding waaraan het NVPO-keurmerk wordt verleend staan in Tabel 1. De minimale tijdsbesteding per (sub)capitum is daarbij tevens geïndiceerd.

B. Tijdsduur

Een opleiding/training 'Psychosociale oncologie' voor geestelijk verzorgers waaraan het NVPO-keurmerk wordt verleend heeft een minimale tijdsduur van 6 dagdelen (3 dagen).

C. Didactische methode

Binnen een opleiding 'psychosociale oncologie' (PSO) waaraan het NVPO-keurmerk wordt verleend, dient aandacht te zijn voor kennisoverdracht, vaardigheden en attitude:

- **Kennis:** In een opleiding waaraan het NVPO-keurmerk zal worden verleend, dient aantoonbaar kennis genomen te worden van alle punten (capita) zoals beschreven in Tabel 1. In het opleidingsplan dient dit middels de gebruikte leerstof (waar mogelijk wetenschappelijke literatuur) inzichtelijk te worden gemaakt.
- **Vaardigheden:** Bij het indienen van een aanvraag voor het NVPO-keurmerk dient voor ieder (sub)onderwerp te worden aangeleverd welke didactische werkvormen worden gebruikt. Het oefenen om vaardigheden op het specifieke gebied van de PSO te verkrijgen, dient een belangrijke plaats in te nemen. Casuïstiek dient daar bij leidend te zijn.
- **Attitude:** Aangegeven dient te worden hoe in de opleiding aandacht besteed wordt aan attitude aspecten. Hierbij kan gedacht worden aan:
 - Patiënt empowerment en zelfmanagement
 - Samenwerking en afstemming met andere disciplines
 - Zelfzorg en zelfreflectie

Opgedane kennis, vaardigheden en attitude moeten aantoonbaar worden gemaakt in de praktijk en worden getoetst, bijvoorbeeld in de vorm van een reflectie of het inbrengen van een casus.

De opleiding kan zowel face-to-face als via een blended (combinatie van face-to-face en e-learning) variant worden aangeboden. In het geval van een blended curriculum mag niet meer dan 1/3 van de tijdsduur van de opleiding online worden aangeboden, waarbij alleen de kennisaspecten hierbinnen aan de orde komen. Het voordeel van face-to face leren is dat de cursisten ook van elkaar kunnen leren.

D. Niveau opleiders

a. Hoofdopleider:

¹ Indien het NVPO-keurmerk voor een bredere doelgroep dan de oncologie wordt aangevraagd, dient de oncologie een duidelijk aantoonbare hoofdlijn binnen de opleiding te zijn en te voldoen aan de vereisten van het NVPO-keurmerk.

- SKGV-geregistreerd geestelijk verzorger met aantoonbare kennis in de oncologie of een in oncologie gespecialiseerde psycholoog of psychiater
- Meer dan 5 jaar aantoonbare klinische werkervaring in het veld van de psychosociale oncologie
- Aantoonbare onderwijservaring

b. (Gast)docenten:

- In het algemeen dienen gastdocenten binnen de opleiding SKGV-geregistreerde geestelijk verzorgers of BIG-geregistreerde psychologen te zijn. Indien gastdocenten niet aan deze criteria voldoen, dienen zij bewezen deskundig te zijn op het gebied van de psychosociale oncologie, beoordeeld door de hoofdopleider(s) en goedgekeurd door het NVPO-opleidingsconsilium voor geestelijk verzorgers.
- Daarnaast wordt voor 'Inleiding in de oncologie' onderdeel a t/m c en e: vereist dat dit gedoceerd wordt een medisch specialist werkzaam in de oncologie.

E. Lesmateriaal

Het is aan te bevelen een handboek psychosociale oncologie te gebruiken als ondersteunend lesmateriaal/literatuur, suggesties hierbij zijn:

- J.C.J.M. de Haes, L.M. Gualthérie van Weezel & R. Sanderman. Handboek Psychologische patiëntenzorg in de oncologie. Assen, Van Gorcum, 2017.
- Martin Appelo. Leren Lijden. Boom, 2016.
- Goedele van Ekdrom. Bang voor kanker. Hoe kun je helpen? LannooCampus 2014
- J.C. Holland, W.S. Breitbart, P.B. Jacobsen, M.S. Lederberg, M.J. Loscalzo & R. McCorkle. Psycho-Oncology. New York, Oxford University Press, 2010.

F. Evaluatie

Evaluatie van de verscheidene onderdelen van de opleiding door de cursisten is verplicht.

Procedure

Aanbieders van een opleiding dienen het NVPO keurmerk voor hun opleiding aan te vragen bij de NVPO. Het NVPO opleidingsconsilium voor geestelijk verzorgers beoordeelt of de voorgedragen opleiding aan de benodigde inhoudelijke- en kwaliteitseisen voldoet om het NVPO-keurmerk te verlenen.

Tabel 1: capita en tijdsduur

Capita		Tijdsduur	
1. Inleiding in de oncologie		1 dagdeel	
a.	Hoe ontstaat kanker?		
b.	Diagnose (specificeer traject dat patiënt doorloopt)		
c.	Behandelingen (m.n. chemo- en radiotherapie en hormoonbehandeling)		
d.	Psychische bijwerkingen van oncologische behandelingen (bijvoorbeeld: vermoeidheid, vervroegde menopauze, hormoonbehandeling en risico op depressie)		
e.	Risicofactoren (incl. risicofactoren voor kans op recidief)		
f.	Organisatie van de oncologische zorg	<ul style="list-style-type: none"> • Werkwijze in ziekenhuizen • Multidisciplinair samenwerken en roldentiteit • Verwijsmogelijkheden/kankerspecifiek hulpaanbod/tools • Richtlijnen (zoals 'Spirituele zorg in de palliatieve fase' en 'Detecteren behoefte psychosociale zorg') 	
2. Zingeving en spirituele aspecten in de oncologie			
a.	Kanker als trauma	<ul style="list-style-type: none"> • Draagkracht/draaglastmodel. • Kanker en het systeem: hoe grijpt een ziekte als kanker in binnen relaties 	1 dagdeel
b.	Zingeving in de acute, chronische en palliatieve fase	<ul style="list-style-type: none"> • Existentiële thematiek/problematiek • Existentiële ervaringen en emoties • Heroriëntatie van waarden 	1 dagdeel
c.	Existentiële/spirituele coping	<ul style="list-style-type: none"> • Copingstijlen 	1 dagdeel

d. Existentiële/morele counseling	<ul style="list-style-type: none">• Ondersteunen bij keuzes door te helpen wegen wat van waarde is• Interferentie met eigen attitude van de hulpverlener.	1 dagdeel
e. Verlies en rouw	<ul style="list-style-type: none">• Rituelen• Leven met verlies	1 dagdeel
Totaal		6 dagdelen